

170035

อดิฉัตร บุญจรัส : การคุ้มครองศิลปสิทธิในประเทศไทย. (THE PROTECTION OF DROIT DE SUITE IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : รศ.อรพรรณ พันธ์พัฒนา, อ.ที่ปรึกษาร่วม : อ.จักรกฤษณ์ เชนเจษฎา. 161 หน้า. ISBN 974-53-1087-5.

ศิลปสิทธิเป็นสิทธิของศิลปินที่จะได้รับส่วนแบ่งจากการขายงานศิลปกรรมต้นฉบับในครั้งต่อ ๆ ไป ต่อจากการโอนขายครั้งแรก อันเป็นสิทธิทางเศรษฐกิจประการหนึ่งของผู้สร้างสรรค์ที่ควรบัญญัติเพิ่มเติมไว้ในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 การวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นหรือสืบเนื่องจากการให้ความคุ้มครองศิลปสิทธิในประเทศไทย เพื่อประโยชน์ต่อการเสนอแนะแนวทางในการบัญญัติกฎหมายออกมารองรับต่อไป

จากการศึกษาพบว่า การให้ความคุ้มครองศิลปสิทธิในประเทศไทยจำเป็นต้องพิจารณาปัญหาสำคัญในประเด็นต่าง ๆ อันได้แก่ ปัญหาเบื้องต้นในการพิจารณาความเป็นผู้สร้างสรรค์งานศิลปกรรม ปัญหาลักษณะของสิทธิที่เกี่ยวข้องกับบุคคลผู้มีสิทธิได้รับค่าสิทธิ ปัญหาขอบเขตของการให้ความคุ้มครอง เช่น ประเภทของงานและธุรกรรมการขายที่ถูกจัดเก็บค่าสิทธิ ปัญหาในเรื่องกระบวนการจัดเก็บค่าสิทธิ เช่น อัตราการจัดเก็บ รูปแบบขององค์กรจัดเก็บ การแบ่งสรรค่าสิทธิและกำหนดเวลาใช้สิทธิเรียกร้อง การติดตามตรวจสอบกรณีการซื้อขายงานผ่านทางระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาในการให้ความคุ้มครองศิลปินในทางระหว่างประเทศ รวมถึงปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาการให้ช่างงานศิลปกรรม ปัญหาทางด้านศิลปินผู้สร้างสรรค์งานทางด้านหัตถศิลป์ และปัญหาริบทโคจร

จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางในการให้ความคุ้มครองศิลปสิทธิในประเทศไทย ดังนี้คือ ควรกำหนดให้ศิลปสิทธิเป็นสิทธิที่ไม่อาจโอนได้และห้ามมิให้มีการสละสิทธิ การให้ความคุ้มครองควรครอบคลุมถึงงานศิลปกรรมต้นฉบับประเภทจิตรศิลป์ โดยจัดเก็บจากการขายต่อสาธารณะทุกประเภทที่มีผู้มีวิชาชีพด้านศิลปะร่วมอยู่ด้วย ในอัตราร้อยละ 5 ของราคาขายรวม และควรดำเนินการจัดเก็บโดยองค์กรเอกชนของศิลปินที่เป็นองค์กรจัดเก็บกลางที่ไม่แสวงหากำไร มีการให้สิทธิในการรับทราบข้อมูลการขายแก่ศิลปินโดยใช้สิทธิผ่านทางองค์กรจัดเก็บ และกำหนดหน้าที่ผูกพันทางกฎหมายให้ผู้จ้างงานต้องแจ้งข้อมูลการขายให้ทราบ โดยมีสภาพบังคับทางกฎหมายที่เหมาะสม อีกทั้งควรมีการแบ่งสรรค่าสิทธิบางส่วนให้แก่กองทุนทางศิลปะและมีการกำหนดเวลาใช้สิทธิเรียกร้องที่ชัดเจน ทั้งนี้ ควรประกอบกับการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ศิลปินและสร้างจิตสำนึกแก่ผู้ประกอบการธุรกิจด้านศิลปะ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือสนับสนุนทั้งจากภาครัฐและเอกชน รวมทั้ง การปรับโครงสร้างของระบบงานและระบบของตลาดศิลปะควบคู่กันไป เพื่อรองรับต่อการมีกฎหมายศิลปสิทธิให้สามารถดำเนินการปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อศิลปินได้อย่างแท้จริง

170035

4486126134 : MAJOR LAW

KEY WORD : PROTECTION / DROIT DE SUITE

ADIJIT BUNJARAS : THE PROTECTION OF DROIT DE SUITE IN THAILAND.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. ORAPHUND PANUSPATTHANA, THESIS

COADVISOR : JAGKRIT JENJESDA, 161 pp. ISBN 974-53-1087-5.

Artists' resale right (*Droit de suite*) is the right of an artist to receive a percentage from any resale of the original work of art, subsequent to the first transfer which is one of the author's economic rights that should be provided in the Copyright Act B.E. 2537. Consequently, this research aims to study the problems that will occur or result from the protection of *droit de suite* in Thailand in order to recommend and be guidelines for enactment in the future.

From this research, it is found that to protect *droit de suite* in Thailand, we shall consider the important problems in various issues; such as the preliminary problem of considering the authorship of work of art, issues of the nature of right related to the person entitled to receive royalties, scope of protection; such as the rate, model of the collecting society, the distribution and duration of claim, problem of following-up the sales by e-commerce, issue of international protection including other problems; such as problem related to renting works of art, issues related to artist and galleries.

From the said problems, the researcher would like to recommend the guidelines to protect *droit de suite* in Thailand; that is, it should be an inalienable right and non-waivable. It should cover the original of work of fine art by collecting from all acts of resale with the participation of an art market professional at 5% of gross sale price and should collect by the central collecting society of artists that is a non-profit organization. To provide the artists right to information be asserted by the collecting society and require the sellers their legal obligation to report the statement of the sales with the proper sanctions. Moreover, the collecting society should distribute a part of royalty fee to the art fund. The duration of claim should be fixed by law clearly. Legal knowledge on IP laws should be given to artists and art market professional together with cooperation from government and private sector. Finally, art trading system and art market should be reformed in order to respond artists' resale rights.